

Barn- och utbildningsnämnden

Åsa Källander

PM - Barn- och utbildningsnämndens internkontrollplan för 2024

Dnr BUN23/182182

I enlighet med KFS 01:7 (Dnr KS13/251), Reglemente för intern kontroll i Ekerö kommun, ska Barn- och utbildningsnämnden anta internkontrollplan för den egna förvaltningen.

Myndigheter förutsätts numer inte endast ha ordning och reda och hantera risker i sin verksamhet, utan även kunna visa att vi hanterar sådana krav på ett strukturerat, effektivt och trovärdigt sätt.

Kommunallagen anger att det är respektive nämnd som har ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. Barn- och utbildningsnämndens målsättning är att den interna kontrollen ska integreras med förvaltningens processer för verksamhets- och ekonomistyrning. Internkontrollarbetet ska därför omfatta mer än kontinuerlig uppföljning av en internkontrollplan med fristående kontrollmoment.

Internkontrollplanen ska antas och återrapporteras årligen och i samband med det senare ska den interna kontrollplanens aktualitet prövas.

Barn- och utbildningsnämndens internkontrollarbete

Barn- och utbildningsnämndens internkontrollarbete utgår från Reglemente för internkontroll och syftar främst till att säkerställa:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer mm.

Barn- och utbildningsnämndens internkontrollarbete består av tre delar bestående av ett ramverk för nämndens internkontrollarbete, en väsentlighet- och riskanalys (VoR-analys) och utifrån VoR-analysen ska en internkontrollplan fastställas bestående av de prioriterade risker som framkom av VoR-analysen. Internkontrollplanen ska sedan följas upp årligen.

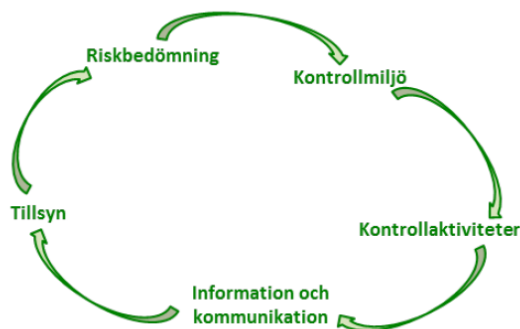
Ramverk för internkontrollarbete

Internkontrollarbetet i Ekerö kommun utgår från en modell kallad COSO¹. Det innebär att internkontrollarbetet ska definieras som en process integrerad i förvaltningens olika verksamheter, det vill säga en bredare syn på internkontroll än att endast handla om en

¹ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission

internkontrollplan med fristående kontrollmoment som kontinuerligt följs upp. COSO-modellen ska förstås som ett ramverk som utgörs av fem kontrollkomponenter:

1. *Riskbedömningen* handlar om att identifiera väsentliga risker i relation till förvaltningens mål och avgöra hur de ska hanteras. Riskanalysen syftar inte enbart till att motverka risker utan även att skapa en medvetenhet om vilka risker som finns och hur de ska värderas.
2. *Kontrollmiljö*. Ett första steg i att skapa en effektiv intern kontroll är att skapa en väl fungerande kontrollmiljö. Kontrollmiljön utgör den kontext inom vilken den interna kontrollen verkar och kan avse både formella och informella faktorer. Exempelvis ska vi i förvaltningen ha en tydlig ledning, kompetent personal och en effektiv organisering av verksamheten och vi ska förhålla oss till relevant lagstiftning. Kontrollmiljön utgör grunden på vilken övriga komponenter vilar.

3. *Kontrollaktiviteter* tittar vi på efter att en väl fungerande kontrollmiljö är på plats. Kontrollaktiviteterna ska fokusera på identifierade risker och är konkreta åtgärder som vidtas för att motverka, minimera eller vissa fall eliminera riskerna. Ett arbete enligt COSO förutsätter att kontrollaktiviteterna så långt det är möjligt integreras i organisationens ordinarie verksamhetsprocesser. Kontrollaktiviteter innefattar en rad aktiviteter av olika slag såsom godkännanden, attester, verifikationer, avstämningar, genomgångar av verksamhetens resultat etc.
4. *Information och kommunikation*. En effektiv intern kontroll förutsätter att det finns en väl fungerande information och kommunikation i organisationen. Resultatet av de direktiv som ges av de förtroendevalda ska återrapporteras av förvaltningen men även om att verksamheten har god kunskap om rutiner, processer, aktiviteter och resurser. Viktiga frågor är "Fungerar informationskanalerna?" "Finns mekanismer för återkoppling, fungerar de?"
5. *Tillsyn*. Hela processen för intern styrning måste "övervakas". Görs det systematiska kontroller? Rapporteras avvikelserna till berörda i ledningen? Ger övervakningen signaler om korrigeringsbehov i den interna styrningen och kontrollen?

Resultat av väsentlighet- och riskbedömning

En väsentlighet- och riskbedömning (VoR-analys) har genomförts av förvaltningen där risker har värderats utifrån denna matris, se bild nedan.

Väsentlighet, det vill säga "konsekvens" vid fel, innebär hur mycket i verksamhetens kvalitet, kostnad, förtroende eller i resurser i övrigt som påverkas, om brister i rutinen/ processen/ systemet finns eller uppstår. Risk, här i meningen "sannolikt"/ troligt, för att det finns eller kommer att uppstå brister i rutinen, processen, systemet. Väsentlighets- och riskbedömningen görs genom att rutiner, processer och system bedöms och placeras in i matrisen. Varje ruta i matrisen motsvarar en kombination av bedömd konsekvens (ekonomisk, verksamhetsmässig eller annan konsekvens) och sannolikhet för att den inträffar/ kommer att inträffa. Konsekvens och sannolikhet graderas från 1 till 4 och multipliceras med varandra och värdet förs in i VoR-matrisen.

Identifierade risker för 2024

De kontrollområden som hade högst riskindex, eller ansågs särskilt viktiga att bevaka blev föremål för internkontrollplanen 2024. Kontrollområden har bedömts utifrån sannolikhet och konsekvens och har sedan plottats in i en matris. Inför 2024 noterades att ett antal risker som var föremål för internkontroll under 2023, fortsatt kommer att kontrolleras under 2024. Det beror på att riskerna fortsatt genererade höga poäng avseende sannolikhet och konsekvens. Det kan också bero på att det i uppföljning av internkontrollen framgick att arbetet med riskområdet ej var färdigställt.

	4	8	12	16
KONSEKVENNS	3	6	9	12
	2	4	6	8
	1	2	3	4
	SANNOLIKHET			

Resultatet av VoR-analysen är tre kontrollområden där särskild risk föreligger. Dessa kontrollområden har haft högst riskvärde i VoR-analysen, eller som förvaltningen av annan anledning bedömt varit aktuella att titta på under 2024.

Följande risker kommer förvaltningen att följa upp under 2024:

1. Informationshanteringsplan
2. Dataskydd, registerförteckning
3. Mottagande anpassad grundskola

Område = Rutin/process/ system/stickprov	Kontrollmoment	Vald metod	Tidpunkt/ Frekvens	Kontrollansvarig	Rapport till
1. Informationshanteringsplan	Risk Att hantering av handlingar inte omfattas av informationshanteringsplanen eller att informationshanteringsplanens anvisningar för hantering inte följs, eftersom det saknas kunskap eller rutiner i verksamheterna.		Väsentlighets- och riskbedömning 4*4=16		
	Kontrollmoment				
	1. Säkerställa att planen uppdateras kontinuerligt när förändringar sker.	Kontrollera att nuvarande dokumenthanteringsplan uppdateras och att en dokumenterad rutin för kontinuerlig uppdatering finns.	En gång under året.	Stabschef BUF	BUN
2. Säkerställa att kunskap finns i verksamheten om hur planen ska följas och hur systemen fungerar.	Kontrollera att verksamheten får information och utbildning.	En gång under året.	Stabschef BUF	BUN	

Område = Rutin/process/ system/stickprov	Kontrollmoment	Vald metod	Tidpunkt/ Frekvens	Kontrollansvarig	Rapport till	
2. Dataskydd, registerförteckning	Risk Att nya personuppgiftsbehandlingar inte registreras i registerförteckningen. Konsekvenserna kan t.ex. leda till felaktig hantering av barn och elevers personuppgifter.		Väsentlighets- och riskbedömning 3*3=9			
	Kontrollmoment 1. Ta fram en nulägesbeskrivning för befintlig registerförteckning.		Kontroll av aktualitet gällande nuvarande registerförteckning.	En gång under året.	Stabschef BUF	BUN
	2. Säkerställ rutiner för hantering av hur personuppgiftsbehandlingar registreras i registerförteckningen.		Kontroll att dokumenterade rutiner finns upprättade och att rutinerna är kända i verksamheten.	En gång under året.	Stabschef BUF	BUN

Område = Rutin/process/ system/stickprov	Kontrollmoment	Vald metod	Tidpunkt/ Frekvens	Kontrollansvarig	Rapport till
3, Mottagande anpassad grundskola	Risk Ett beslut om mottagande i annan skolform har stor inverkan på den enskilde. Det är därför av stor vikt att beslut fattas i enlighet med riktlinjer.		Väsentlighets- och riskanalys 2*4=8		
	Kontrollmoment				
	1. Kontrollera att samtliga bedömningar finns med i utredningen.	Två stickprov	Löpande	Chef Central elevhälsa	BUN
	2. Kontrollera att utredningen uppfyller gällande krav.	Stickprov	Löpande	Chef Central elevhälsa	BUN
3. Kontrollera att beslutet är korrekt utformat.	Stickprov	Löpande	Chef Central elevhälsa	BUN	